MAASEUDUN TULEVAISUUS
Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Kriisi voi olla myös hyvän siemen

Runsaat puoli vuotta sitten eduskuntavaaleissa suomalaiset äänestivät laajalla rintamalla muutoksen puolesta. Viesti oli selvä: politiikan haparointia on katsottu riittävästi. Nyt on aika laittaa Suomi kuntoon.

Neuvotteluissa syntyi selkeä enemmistöhallitus, jolla on kiitelty ohjelma. Laajalti on uskottu, että keskustan, kokoomuksen ja perussuomalaisten hallitus pystyy kääntämään Suomen suunnan. Näin on ajatellut varsinkin moni maaseudun ihminen.

Myös pääministeri Juha Sipilän (kesk.) henkilökohtainen luottamus on ollut korkeaa. Hänessä on nähty realistista ja ratkaisuhakuista talonpoikais- ja yrittäjäjohtajuutta, joka on kääntänyt Suomea ennenkin sen vaikeimpina hetkinä.

» Hyvä hallitus on yksi joukkue, jolla on yhteinen ja suunta.

Kun odotukset ovat olleet kovat, pettymys on ollut tuntuva, kun uusikin hallitus on haparoinut. On tehty näyttäviä päätöksiä, joita on myöhemmin yhtä näyttävästi paikattu.

On syntynyt vaikutelma hallituksesta, joka valmistelee ja kuuntelee huonosti sekä viestii amatöörimäisesti. Lisäksi pääministeri on ollut altis asettamaan aikarajoja, joista on sitten tingitty. Tämä syö luottamusta.

Poliittinen johtaminen on kuitenkin enemmän mahdollisuuksien taidetta kuin tiukasti aikataulutettuja insinööriprosesseja, joita voi runnoa läpi yritysjohdon välinein.

Herkässä tilanteessa luottamus on kultaa kalliimpaa. Erityisen tärkeä se on investointeja tai rekrytointeja miettiville yrittäjille, jotka viime kädessä kääntävät riskinotollaan Suomen suunnan. Nyt moni investointi – myös maaseudulla – on jäänyt luottamuspulan vuoksi tekemättä.

Erityisen hämmentyneinä on seurattu loppuviikon hallituskriisiä, jonka pääministeri itse kärjisti torstai-iltana uhkaamalla kävellä presidentin luo, jos hallitus ei saa perjantaiksi sopimusta sote-uudistuksesta.

Sopimus ei syntynyt – taaskaan – aikataulussa, mutta se sentään syntyi varhain lauantaiaamuna. Hallituksen kaataminen Suomen vaikeassa tilanteessa olisi ollut vastuutonta.

Perjantaina kriisin ytimessä ei ollut lopulta enää sote eikä edes itsehallintoalueiden rakenne vaan hallituspuolueiden keskinäinen luottamus.

Suhteet ovat rasittuneet puolessa vuodessa merkillisen paljon. Vaikea sote-prosessi on kuluttanut niitä osaltaan. Keskustan ja kokoomuksen suhde alkoi jo muistuttaa SDP:n ja kokoomuksen yhteiseloa viime hallituksessa. Silloin nähtiin mörköjä joka paikassa, epäiltiin toisen motiiveja ja tulkittiin toista johdonmukaisesti pahantahtoisesti.

On selvää, että hallituksen pitää käydä menettelytavat huolella läpi. Hyvä hallitus on yksi joukkue, jolla on yhteinen tahto ja suunta vaikka lähtökohdat voivat olla erilaisia.

Lauantaiaamuna syntynyt sote-sopu on tasapainoinen kompromissi, jonka kanssa kaikki voivat elää. Siihen olisi pitänyt kaiken järjen perusteella päästä vähemmälläkin draamalla.

Ratkaisussa on historiallisia elementtejä. Esimerkiksi aluehallinnon kokoaminen uusiin itsehallintoalueisiin parhaimmillaan selkeyttää merkittävästi hallintoa ja vastuita.

Aina voi kysyä, onko 15 sote-aluetta ja 18 itsehallintoaluetta liikaa. Vähempikin riittäisi. Poliittisesti keskustan on kuitenkin vaikea karsia voimalla hallintomaakuntia, vaikka yhdellä alueella voi elää vahvana useampikin maakuntaidentiteetti.

Tärkeä on myös sote-ratkaisun valinnanvapauslainsäädäntö. Sen myötä asiakas voi valita, käyttääkö hän palvelua julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin tuottamana. Tämä voi parantaa palveluja ja niiden tehokkuutta sekä luo tilaa uudelle yrittäjyydelle sote-kentässä.

Nähty hallituskriisi voi olla hyväkin kriisi, jos se vahvistaa hallituksen yhteistä tahtoa, lisää nöyryyttä kuunnella enemmän, siistii toimintatapoja sekä kirkastaa suuntaa.

Hallitus ei saa levätä sovun jälkeen, sillä jo tällä viikolla se antaa esityksiä paikallisesta sopimisesta. Taas punnitaan rohkeutta. Jos hallitus haluaa kääntää Suomen, yrittäjyyden edellytyksiä pitää vahvistaa ja antaa yrityksille paikallisen sopimisen kautta mahdollisuus menestyä usein raastavassa kansainvälisessä kilpailussa.

Viljakauppa kaipaa kirittäjää

Suomen heikkoihin hintoihin kyllästyneet tuottajat ovat tänä syksynä alkaneet viedä itse viljaa paremmille markkinoille. Viennillä viljelijät haluavat kilpailua suomalaisille viljanostajille. Nämä ovat tähän saakka onnistuneet pitämään Suomen hinnat muuta Eurooppaa alhaisempina (MT 6.11.).

Tuottajien vientipooli – jota myös MTK ja SLC ovat olleet pystyttämässä – näyttää toimivan. Se on pakottanut myös kotimaan ostajat tarkistamaan hintojaan. Viljakauppa onkin selvästi kaivannut kirittäjää. Onko nyt syntymässä uusi ”Hankkija”?

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Kieli haltuun ja työn syrjään kiinni

Kutsuin viime viikolla työ- ja elinkeinoministeriöön pyöreän pöydän keskustelutilaisuuden, jossa kartoitettiin keinoja, joilla elinkeinoelämä ja yritykset voivat edistää maahanmuuttajien työllistymistä. Kuulimme yrittäjiltä ja järjestöjen edustajilta monia kannustavia esimerkkejä ja valmiutta luoviin ratkaisuihin.

Puheenvuoroissa nostettiin esiin muun muassa erilaiset työelämään tutustumisen mallit ja työn ohessa tapahtuva kieli- ja kulttuuriopetus.

Aiemmin Suomeen tulleet voisivat kertoa uusille maahanmuuttajille suomalaisesta kulttuurista ja työelämästä tulijoiden omalla äidinkielellä – toisin sanoen toimia vertaistukena. Tätä tukevat muun muassa Startup Refugees -yhteisöt. Myös tilaisuuksiin osallistumisen kynnys olisi tukihenkilön kanssa varmaankin matalampi ja niistä saadut tulokset parempia.

Valtio voi helpottaa tilannetta byrokratialoukkuja purkamalla. Hallinnon tehtävä on pitää huolta siitä, että kaikki turhat esteet työllistymisen ja yrittäjyyden tieltä puretaan.

Työnantajien perushuolena tuntuikin olevan turvapaikkahakemusten käsittelyaikojen hitaus ja työkarenssin pituus. Myös palkanmaksussa tarvittavien pankkitunnusten ja -tilien puute on aito ongelma.

Suomeen odotetaan sisäministeriön arvioiden mukaan saapuvan 30 000–35 000 turvapaikanhakijaa vuoden 2015 loppuun mennessä. Tämä merkitsee meille isoa haastetta koko yhteiskuntana.

Maahanmuutto on kuitenkin Suomelle myös mahdollisuus. Tulijat ovat merkittävä voimavara niin taloudellisen toimeliaisuuden kuin väestönkehityksenkin kannalta.

Onnistunut kotouttaminen on avainasemassa normaaliin elämään kiinni pääsemiseksi. Selvitämme hallituksessa parhaillaan sitä, miten tulijoiden työllistyminen tai koulutukseen ohjautuminen tapahtuisi nykyistä joutuisammin. Uskon siihen, että työnteon kautta maahanmuuttajat saadaan parhaiten integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan.

Kaikkien tulijoiden ei myöskään kannata pakkautua suu-

» Maaseudulla on tilaa ja paljon tekemätöntä työtä.

rimpiin kaupunkikeskuksiin, joissa varsinkin asunnon löytäminen on jo nyt hankalaa. Suomeen jäävien hyvin hoidettu kotouttaminen kuuluu meille kaikille.

Maaseudulla on tilaa ja paljon tekemätöntä työtä. Närpiön esimerkki osoittaa, että maa- ja puutarhatalouden parissa on onneksi vielä sellaisiakin töitä, jotka soveltuvat maahan tulleille hyvin.

Kotoutumispalveluiden saatavuuteen täytyy kuitenkin tällöin kiinnittää erityistä huomiota.

On kaikkien etu, että uudet tulijat saadaan sidottua osaksi yhteiskuntaa mahdollisimman nopeasti. Työ on avain sopeutumiseen ja ennaltaehkäisevä ratkaisu moneen mahdolliseen ongelmaan. Työ antaa merkitystä elämälle, lieventää turhautumista, antaa mahdollisuuden purkaa energiaa ja on parasta vastalääkettä radikalisoitumiselle.

Meillä on työttömiä omastakin takaa. Kyseessä ei kuitenkaan ole suoranuottinen nollasummapeli, jossa yksiltä otetaan ja toisille annetaan. Työpaikkoja on edelleen vapaina, mutta moni niistä jää täyttämättä joko epäsuositun toimenkuvan tai työn fyysisen sijainnin vuoksi.

Maahanmuuttajat voivat myös työllistää itse itsensä yrittäjäksi ryhtymällä. Parhaassa tapauksessa he tuovat lisää työpaikkoja talouden jähmettymisestä kärsivään Suomeen.

Tulijoiden joukossa on paljon nuoria, työhalukkaita ihmisiä. Tätä potentiaalia meillä ei ole varaa jättää hyödyntämättä.

Vähän aikaa sitten tässä lehdessä Kauhavan vastaanottokeskuksen johtaja, everstiluutnantti evp. Ilkka Peura esitti oman, mielestäni järkevän linjansa. Hänen mukaansa turvapaikanhakijoiden saapuminen on Kauhavalle myönteinen asia.

On äärimmäisen tärkeää luoda päivärytmit ja rutiinit, joita noudatetaan. Sillä tavoin luodaan turvallisuuden tunne sekä turvapaikanhakijoille että kantaväestölle, Peura sanoo. Olen samaa mieltä.

OLLI REHN
elinkeinoministeri (kesk.)
olli.rehn@tem.fi

RAHIKAINEN

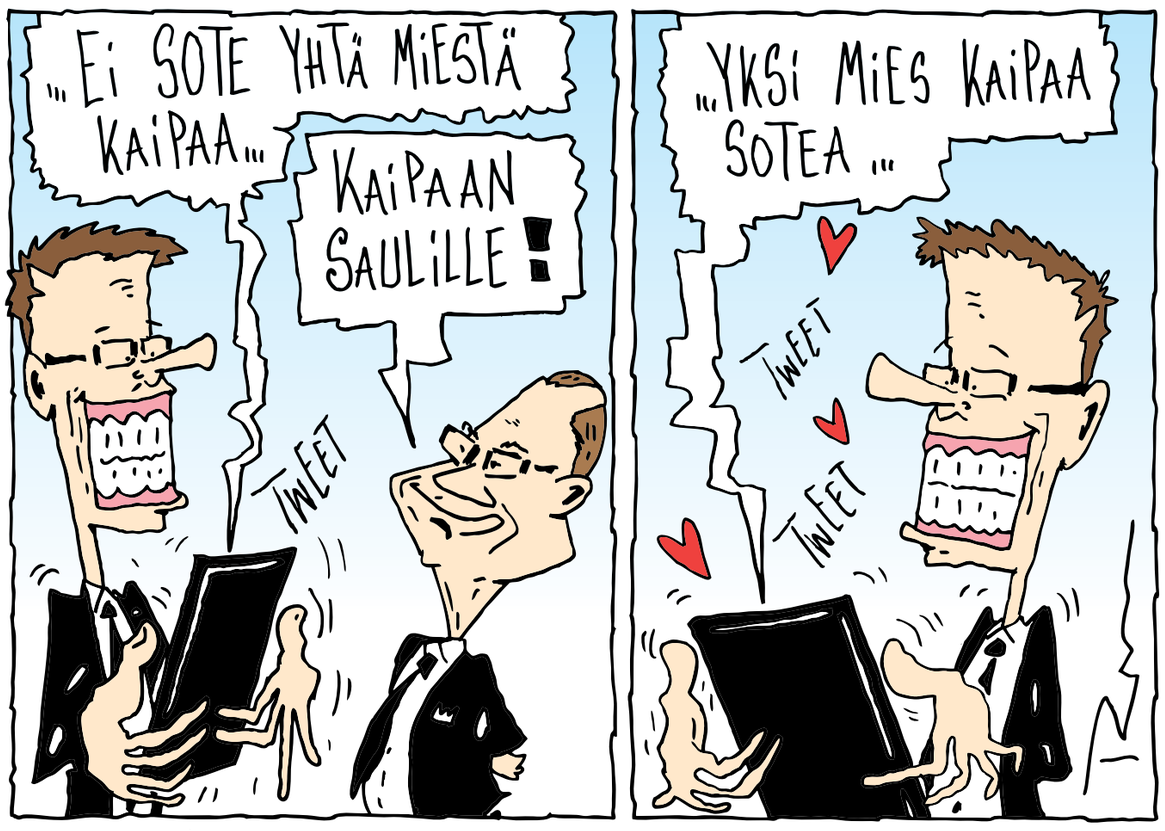

TOIMITTAJALTA

Kysykää, mistä ruoka tulee

Jokainen äiti haluaa lapsen parasta, niin myös minä. Olen varmaan vain liian laiska tai suurpiirteinen arvostelemaan vaikka sitä, että lapsi saa joskus päiväkodissa sokerilla makeutettua kiisseliä tai leivän päälle margariinia, vaikka kotona käytämme voita. Olen oikeastaan pitänyt sellaista turhana vouhkaamisena.

Kunnes.

Luin uutisen, joka sai minutkin harkitsemaan lapsen päiväkotiruokailuihin puuttumista tai ainakin selvittämään niiden sisältöä tarkemmin.

Olen kyllä tiedostanut, että suurkeittiöissä ja ravintoloissa käytetään paljon tuontilihaa. Ja että maailmalla käytetään lihantuotannossa antibiootteja eri tavalla ja huomattavasti enemmän kuin Suomessa. Silti Taloussanomien antibioottilihan riskejä käsittelevä uutinen, josta kollegani nosti MT:n verkossa esiin kouluruokailut, herätti.

Ajatus siitä, että lapsi syö päiväkodissa antibiooteilla kyllästettyä thai-broileria on vastenmielinen. Pahimmillaan siitä voi seurata, etteivät lääkkeet tosipaikan tullen tehoakaan. Vielä se onneksi on harvinaista. Toivottavasti asiaan herätään niin, että se sellaiseksi jääkin.

Ehdin jo pohtia, pitäisikö lihaa syövä lapsi ilmoittaa päiväkotiin kasvissyöjäksi broilerin riskien välttämiseksi. Tuntui liioittelulta. Soitin päiväkotiin.

Puhelimen hälyttäessä pohdin, miten minuun mahdetaan suhtautua. Vainoharhainen äiti, lähiruokafriikki, ärsyttävä toimittaja?

Turhaan. Päiväkodin johtaja oli kiinnostuksesta melkein mielissään mutta pahoitteli, ettei osaa kertoa lihan alkuperää. Ei, kukaan ei ole aiemmin kysynyt. Häntäkin kiinnostaa, toivottavasti ruokien tarkempien tuoteselosteiden julkistaminen etenee. On kuulemma työn alla. Hän neuvoo soittamaan vielä kunnan ruokapalveluvastaavalle.

Soitan. Puhelusta jää hyvä mieli. Kuntamme on saanut maakunnallisen hankintaorganisaation kanssa sovituksi, että paikallisia raaka-aineita voidaan käyttää vapaasti.

”Se saatiin sopimukseen, kun siitä pidettiin oikeassa kohdin huoli. Paikallisten raaka-aineiden käyttöä ei rajaa muu kuin saatavuus”, nainen kertoo.

Osa leivistä sekä sian- ja naudanlihasta tulee omasta kunnasta. Kaikkeen tarjonta ei riitä ja tietysti rahakin ratkaisee. Tukusta tuleva broileri on yleensä kotimaista, mutta voi tulla myös Pohjoismaista tai Baltiasta.

Viimeisin vastaus tietysti ärsyttää, mutta huolestunut vanhempi minussa huojentuu silti aika lailla. Puhelimessa nimittäin tuntuu olevan nainen paikallaan. Häntäkin harmittaa, että lähiruuan osuus hankinnoista on vain 13 prosenttia. ”Paljon olisi vielä tehtävää.”

Silti tapaus osoittaa taas, että paikallisuutta ei tarvitse ainakaan kokonaan sivuuttaa hankintalakiin vedoten, jos ei niin halua.

Olin ensimmäinen, joka kysyi ruokapalveluvastaavalta alkuperästä. Ja minut säikäytti puhelimeen vasta uutinen superbakteereista.

Eikö meitä oikeasti kiinnosta, mitä lapset syövät? Vai luotammeko vain sokeasti järjestelmään?

Onneksi järjestelmä sentään täällä Parikkalassa tuntuu olevan jotakuinkin luottamuksen arvoinen. Kaikkialla asiat tuskin ovat näinkään hyvin.

Ensi vuonna aion kysyä uudestaan, ja toivon, että lähiruuan osuus on kasvanut. Kysykää tekin, mitä omassa kunnassa syödään!

TERHI TORIKKA
terhi.torikka@mt1.fi

LEHTIKATSAUS

Maakuntien Suomi toteutuu

Oulussa ilmestyvän **Kalevan** päätoimittaja **Kyösti Karvonen** pohtii puolueiden valtapeliä.

”Voimasuhteet tottakai vaihtelevat, mutta tehty ratkaisu sementoi keskustan pitkäaikaisen tavoitteen maakuntien Suomesta, olivatpa ne kehittyviä tai eivät. Jos hallituspohja vaihtuu seuraavien eduskuntavaalien jälkeen, aletaanko nyt sovittua mallia repiä taas auki? Se ei olisi mikään yllätys, sillä Suomessa on aina riidelty hallintohimmeleistä.”

Pohjois-Karjala tyytyväinen

Sanomalehti **Karjalainen** iloitsee maakuntiin perustuvasta sote-ratkaisusta.

”Pohjois-Karjalan kannalta hallituksen hyväksymä etenemismalli on paras mahdollinen. Pohjois-Karjala tulee muodostamaan yhtenäisen itsehallinto- ja sote-alueen. Jo pitkällä rakenteilla oleva Siun sote tuotantoalueena sopii malliin mainiosti, vaikka sinänsä se olisi sopinut myös toisenlaiseen hallintomalliin. Pohjois-Karjalassa kuitenkin uskotaan, että toiminta on tehokkainta myös rahallisesti, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämis- ja tuottamisalueet ovat samat.

Koska Pohjois-Karjala on muita edellä sotessa, maakunnassa kannattaa ottaa ohjat käsiin myös sujuvalinjaisen itsehallinnon rakentamisessa.”

Väännöissä potilas unohtui

Turun Sanomien mukaan potilaan etu unohtui poliittisessa väännössä.

”Hallituskriisiksi äityneen kiistan pohjana oli luottamuspulan lisäksi keskustan ja kokoomuksen ideologinen ero siitä, miten Suomea tulee kehittää. Poliittisessa väännössä potilaan etu näytti unohtuneen. Selvityksiä odotetaan nyt myös siitä, saavutetaanko tällä ratkaisulla vaaditut kolmen miljardin säästöt.”

OIKAISU

Perjantain lehtikatsauksessa (MT 6.11.) oli lainattu Savon Sanomia koskien kauppojen aukiololain vapauttamista. Kyse ei kuitenkaan ollut lehden kannasta vaan lehdessä julkaistusta mielipidekirjoituksesta.